

KOPER BIJ DE BEHANDELING VAN TEGEN IJZER REFRACTAIRE

HYPOCHROME ANAEMIEËN.

Op bl. 618 van dit *Tijdschrift* schreef ik dat de gecombineerde behandeling van hypochrome anaemie met ijzer en koper geen aanbeveling verdient, en dat er mijnerzijds op dergelijke combinatiepraeparaten geen prijs wordt gesteld. Thans adverteert de N.V. Apotheek dr. J. BLOMBERG in het *Tijdschrift* van 5 April j.l. onder het opschrift „Moderne IJzerpraeparaten” de door haar in de handel gebrachte Hepar Cuproferrol Dragées en Hepar Folium Dragées, onder verwijzing naar mijn artikel. Ik stel er prijs op te verklaren, dat deze dragées geheel beantwoorden aan de zo genaamde „shot gun”-therapie, die door mij juist wordt veroordeeld. Het leek mij niet van nut ontbloomt hier nog eens met nadruk op te wijzen, omdat de bedoelde advertentie een volledig foutieve interpretatie van mijn mening weergeeft.

Amsterdam, 9 April 1952

S. I. DE VRIES

HET QUALITATIEVE ONDERZOEK VAN URINE OP ACETON

In hun artikel hebben VAN LOO en VERSCHURE¹ een wijziging van de reactie van ROTHERA beschreven. Zij hebben hierbij, alhoewel slechts terloops, op een nog steeds tamelijk verbreide misvatting gewezen, namelijk, dat positieve nitroprussidnatrium-reacties op aceton zouden wijzen. In werkelijkheid is het immers zo, dat de salicylaldehydereactie van FROMMER gevoelig (en specifiek) is voor aceton; de reactie met ferrichloride volgens GERHARDT specifiek (en ongevoelig) voor acetylazijnzuur, doch de nitroprussidnatrium-reacties zowel aceton als acetylazijnzuur aantonen. Volgens GORTER en DE GRAAFF² toont de reactie van ROTHERA zelfs $10 \times$ zo lage concentraties aan van acetylazijnzuur als van aceton!

Dit laatste feit doet de vraag opkomen of de schrijvers het zich niet wat te gemakkelijk hebben gemaakt door de gevoeligheid van de onderzochte reacties slechts na te gaan voor aceton. Dit klemt te meer als wij lezen³, dat aceton volgens FOLIN feitelijk een kunstproduct is, dat in de urine ontstaat uit acetylazijnzuur. Men leze hier ook JOSLIN⁴ op na. Men heeft dus te maken met mengsels van veranderende samenstelling (na enige tijd staan neemt het aceton in hoeveelheid toe ten koste van het acetylazijnzuur), waarvan het ene bestanddeel in veel lager concentraties een reactie geeft dan het andere! Zoals men ziet een ingewikkelde zaak. Zijn de optimale omstandigheden voor deze reactie voor aceton dezelfde als die voor acetylazijnzuur?

Ten slotte nog dit. Een jaar of 20 geleden, toen ketonurie nog in het brandpunt der medische belangstelling stond, waren modificaties van de nitroprussid-reacties, vooral in de Duitse literatuur aan de orde van de dag. Een modificatie die ik sinds die tijd geregeld gebruik (de bron weet ik niet meer), voegt aan 5 cm^3 urine eerst overmaat (5–6 gram) ammoniumsulfaatnitroprussid-natriummengsel (in een verhouding 25 op 1) in substantie toe en daarna 5 cm^3 10 pCt ammoniak. De verhoudingen komen verrassend overeen met die van de reactie VAN LOO-VERSCHURE. De reactie zoals hier beschreven, is nog practischer daar het mengsel ammoniumsulfaat-nitroprussid onbeperkt goed blijft en een oplossing van nitroprussid niet. Zo men wil kan men de paarse kleur semiquantitatief vergelijken met een verdunde oplossing van kaliumpermanganaat.

Literatuur: ¹J. VAN LOO en J. C. M. VERSCHURE (1952) *N.T.v.G.* 96, 889. ²GORTER en DE GRAAFF (1947) *Klinische diagnostiek*, 6e druk, dl 1, bl. 269. ³HIJMAN VAN DEN BERGH (1930) *Voordrachten over suikerziekte*, 2e druk, bl. 111. ⁴JOSLIN (1946) *Treatment of diabetes mellitus*, 8e druk, bl. 247.

Deventer, 18 April 1952

J. H. PANNEKOEK

VERBAND TUSSEN GEBORTEMAAND EN SCHIZOPHRENE EN MANISCH-DEPRESSIEVE GEESTESZIEKTEN¹

Het bepalen van de coëfficiënt van SPEARMAN sorteert weinig effect. Uit de berekende grootte ($r = 0.38$) mag niet onmiddellijk worden geconcludeerd, dat er tussen de rangorden der klassen van 2 maanden der geboorte-indexcijfers geen correlatie bestaat. Ook wanneer de klassen bij aantallen van miljoenen parallel lopen, kan bij aantallen van honderden of duizenden de samenhang lossér worden.